

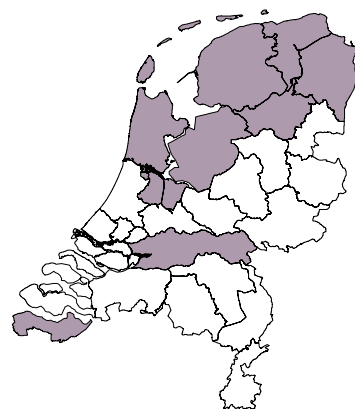
Tabel 3

Otter *Lutra lutra*

Een middelgrote marterachtige met een lang lichaam en een enigszins afgeplatte staart. Een otter kan (met de staart meegerekend) 80 tot 120 centimeter lang worden. De otter heeft een platte kop, korte poten en zwemvliezen tussen de tenen. De dikke vacht is donkerbruin van kleur, maar de buik is lichter.

Foto: Jan van der Greef/Buiten-Beeld

- soort niet waargenomen
- soort (recent) waargenomen

3

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Bij voorkeur eens in de 2 à 3 jaar gefaseerd maaien. Schadebeperkende middelen uit de gedragscode toepassen.
Schonen	Zie gedragscode, aanvullend: In kerngebieden niet schonen wanneer er een vermoeden is dat er jongen aanwezig zijn. Hierbij altijd een specialist raadplegen.
Baggeren	Zie gedragscode, aanvullend: In kerngebieden niet baggeren wanneer er vermoeden is dat er jongen aanwezig zijn. Hierbij altijd een specialist raadplegen.
Begrazen	Zie gedragscode
Snoeien/dunnen	Zie gedragscode, aanvullend: Voldoende struiken en bomen behouden. Bij voorkeur es, zwarte els, schietwilg en braam.
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode
Onderhoud verhardingen	Zie gedragscode

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (ontheftingsplicht)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode, aanvullend: Faunatunnels (loopplanken) bij nieuwe wegen aanleggen indien deze druk bereden zullen worden.
Verwijderen bovengrond/graafwerkzaamheden	Zie gedragscode, aanvullend: Geen grootschalige ingrepen in het leefgebied.
Sloop kunstwerken en gebouwen	Zie gedragscode
Bouwactiviteiten	Zie gedragscode
Afdammen/dempen/vergraven	Zie gedragscode

Leefgebied	Oevers van rivieren, beken, meren, plassen en kanalen met schoon, zoet water, waar voldoende voedsel, dekking en rust aanwezig is. Voorkeur voor ondoordringbare vegetaties, zoals braamstruweel, riet, galigaan en pluimzegge. Rustplaatsen zijn holten in rivieroeveren of ruimtes onder bomen, bruggen, betonpijpen, droogliggende duikers, oude hopen van konijnen en beverratten. Legers op verborgen plekjes in rietvelden of in dicht struweel.
Gebruik van het leefgebied	Leefgebied: doorsnee gemiddeld 15 km (63 ha water) voor mannetje en 7 km (20 ha water) voor vrouwtje. De otter verplaatst zich hoofdzakelijk over het land in de oeverzone en foerageert voornamelijk in het water. In een leefgebied heeft de otter meerdere rustplaatsen en soms graaft hij een onderwaterdoor-

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Otter *Lutra lutra*

	<p>gang naar een bestaand hol. Otters kunnen tientallen kilometers afleggen, wanneer zij van het ene naar het andere leefgebied trekken.</p>
Voornaamste voedselbronnen	Vooraf vis, maar ook amfibieën, kreeften, krabben, watervogels, eieren, muizen, woelratten, bruine ratten en muskusratten. De otter heeft een voorkeur voor paling en karperachtigen.
Leefwijze door het jaar heen	Jaarrond en voornamelijk 's nacht actief. Soms overdag aan het zonnebaden. Bij koud winterweer zoeken otters stromend water of meren met wakken op. De otter leeft solitair. Jongen kunnen het gehele jaar ter wereld komen. De jongen zijn de eerste 2 maanden gebonden aan hun nest en zijn dan erg kwetsbaar voor verstoring en predatie (met name van honden). De jongen leven gedurende een jaar samen met hun moeder.
Aanbevelingen	<ul style="list-style-type: none">- Regelmatig schoonhouden van het water o.a. door verontreinigde waterbodems te baggeren.- Zorgvuldig werken bij werkzaamheden als baggeren, schonen, verwijderen van opslag en maaien van riet of andere hoogopgaande vegetaties in het leefgebied van de otter.- Binnen het leefgebied voorzetnetjes plaatsen in fuiken, die gebruikt worden voor muskusrattenbestrijding en visvangst.- Aanleg van natuurvriendelijke oevers of uittreedplaatsen op regelmatige afstand (150-200 meter van elkaar).- Inrichting van natte, ecologische verbindingzones.- Aanleg faunapassages die aan weerszijden van wegen aansluiten op water. De buizen moeten droog zijn en een doorsnee van minimaal 1 meter hebben.
Belang waterschapspopulaties	Groot nationaal belang
Verspreiding binnen Nederland	Tot het midden van de vorige eeuw algemeen in allerlei wateren en het kustgebied. Vanaf 2002 is door herintroducties van de otter in de veengebieden van Noordwest Overijssel en Zuidoost Friesland een kleine zelfstandig reproducerende populaties otters aanwezig van 15-20 dieren. Vanuit deze populatie kunnen vooral jonge, wegtrekkende mannetjes in het hele land opduiken. Zo zijn onder meer waarnemingen bekend uit de Biesbosch en Doesburg.
Rode lijst	Verdwenen uit Nederland (inmiddels geherintroduceerd)
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	Bijlage II en IV
FF-wet	Tabel 3
Bronnen	Lange <i>et al.</i> 1994; Broekhuizen <i>et al.</i> 1992; Websites: www.minlnv.nederlandsesoorten.nl ; www.zoogdiervereniging.nl ; www.vriendenvandeotter.nl/